

γλώσσας. Ἀρκεῖ μόνον νὰ σημειωθῆ ὅτι καὶ τὴν ἰδίαν αὐτῶν γλῶσσαν ἐκμανθάνουσιν εὐάριθμοί τινες, ὧν οἱ πλείους ἐκ τῶν προτέρων εἰσὶ προωρισμένοι εἰς τὸ ἱερατικὸν (σοφτᾶ, φακκῆ, μολλᾶ, ἡμάμ) ἢ διδασκαλικὸν στάδιον (χώτζα). Οὕτω δὲ ἄπειρα χωρία τουρκικὰ ἀπαντᾷ καθ' ὁδὸν ὁ περιηγητής, ἐν οἷς μόνον ὁ ἡμάμης γινώσκει ὀλίγην ἀνάγνωσιν, καὶ ταύτην δὲ ἀτελῶς. Ἐπιστολὴ λοιπὸν ἄνευ τουρκικῆς ἐπιγραφῆς παραλαμβάνεται μὲν προθύμως ὑπὸ τῶν εὐόρκων ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων ἵνα μὴ στερηθῆ, ἐννοεῖται, τὸ *Δοβλέτι* τοῦ νενομισμένου τέλους, ἀλλὰ ρίπτεται εἰς τὸν *Καϊάδαρ*, καὶ ἐκεῖ μετὰ πολλῶν ἄλλων συναδέλφων ἀναμένει ἴσως τὴν Δευτέραν Παρουσίαν, ὁπότε πιθανὸν νὰ φθάσῃ ἀσφαλῶς εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

Καὶ ὑπάρχει μὲν ἀληθῶς διὰ τοὺς ἀγνοοῦντας τὴν τουρκικὴν γραφὴν εὐκολία πρὸς τὴν ἐπιγραφὴν τῶν ἐπιστολῶν, ἐπειδὴ ἔξω παντὸς ταχυδρομικοῦ γραφείου ἐπὶ πενιχρῶν, ἀλλὰ μαλθακωτάτων *σιλιέδων* κἀθηναι κατὰ παράταξιν τουρκικῶ τῷ τρόπῳ, ἥτοι ὀκλάδην, κιδαροφόροι *κριατίδες* (γραφεῖς), ἀναμένοντες νὰ ἀποστείλῃ αὐτοῖς ὁ Ἀλλᾶχ καλὸν τινα *μουστερῆν*, εἰς ὃν ἀντὶ δέκα ἢ εἴκοσι παράδων νὰ προσενέγκωσι τὰς πολυτίμους αὐτῶν ὑπηρεσίας, ἐπιγράφοντες τὰς ἑλληνικὰς ἢ καὶ γράφοντες διὰ τὰς *γανούμ* τὰς τουρκικὰς ἐπιστολάς, ἀλλὰ γενικῶς δὲν θεωρεῖται λίαν ἀξιοπρεπὲς μὴδ' ἀκίνδυνον τὸ νὰ ἴσταται γυνή, ἔστω καὶ κεκαλυμμένη διὰ πυκνοῦ λευκοῦ πέπλου, τὸ χριστιανικὸν δόγμα πρεσβεύουσα, καὶ νὰ ὑπαγορεύῃ εἰς τὸν *κριατίπ-εφένδην* τὸ ὄνομα καὶ ἐπάνωμον τοῦ συζύγου αὐτῆς κτλ.

Τέλος, τὸ πάντων οὐσιωδέστερον, τί γίνεται ὅταν φθάσῃ ἡ ἐπιστολὴ μετὰ 8—10 ἡμέρας εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει κεντρικὸν ταχυδρομεῖον τοῦ *Γκερί-τζαμί*, εἰς τὸν φοβερὸν ἐκείνον λαβύρινθον, ἐν ᾧ συμφύρονται *πᾶσαι αἱ γερεαὶ* τοῦ Ἰσραήλ, ὅπου, κατὰ τὴν παροιμίαν, *χάνει ἡ μάνα τὸ παιδί καὶ τὸ παιδί τὴν μάνα*, ἐνθα ἀπὸ πάσης γῆς γωνίας ἄνθρωποι συναγειρονται, ζωηρότατα ἀναμιμνήσκοντες τὴν πολύκροτον ἐκείνην περὶ τῶν ἐξορμώντων εἰς μάχην Ἀργείων ὀμηρικὴν παραβολὴν :

« Ἦύτε ἔθνεα εἰσι μελισσῶν ἀδινάων

πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομένων ¹⁾, ἀναμένοντες μετὰ παλμῶν τὴν πρὸ δύο-τριῶν ἢ καὶ πρὸ ἔξ-ἑπτὰ ὄλων μηνῶν προσδοκωμένην ἐπιστολὴν τῆς οἰκογενείας καὶ ὅπου ἀποτελεῖται ἡ φρικαλέα ἐκείνη σύγχυσις τῶν γλωσσῶν, ἀληθῆς Βαβέλ, καὶ αἱ εἰς ἀναριθμήτους τόνους ἐκβαλλόμενα ἀπὸ ποικίλων λαρυγγῶν φωναὶ τῶν *γρετμῆς ἰκὴ πουτσοὺκ μι.λέτ*, ἥτοι 72 1/2 φυλῶν, εἰς ἅς διαιροῦσιν οἱ Τοῦρκοι τὸ ἀνθρώπινον γένος, αἵτινες παριστῶσι μοναδικὸν καὶ ἀπαράβλητον

πανδαιμόνιον γλωσσῶν, ἐνδυμασιῶν, φυσιογνωμιῶν; Ἐνταῦθα λοιπὸν πότε δύναται ὁ ἀίποτε ὑποβλεπόμενος καὶ ὡς ἐκ τούτου ψοφοδής Χριστιανὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐγκαταλείπων ἐπὶ ἡμίσειαν πολλάκις ἡμέραν τὸ ἔργον αὐτοῦ, νὰ εἴρῃ *σειράν*, ἀδιακόπως ὠθῶν καὶ ὠθούμενος, ὅπως φθάσῃ πρὸ τοῦ θυριδίου ἐκείνου τοῦ κλωβοῦ τοῦ τούρκου ὑπαλλήλου, ὅστις ἐν τῇ ἐκτελεσει (;) τῆς ὑπηρεσίας του — ἀλλοίμονον δὲ καὶ τρεῖς ἀλλοίμονον! ἂν ἦναι *Ῥαμαζάρ*, ἥτοι ὁ μὴν τῆς νηστείας — εἶναι, ἄνευ ῥητορικῆς ὑπερβολῆς ἢ ποιητικῆς ἀδείας, ἄγριος καὶ σκληρὸς ὡς τίγρις! Ἄν δέ, ὅπερ οὐχὶ ἀσύνητες, ἐν τῇ τύρβῃ ἐκείνῃ καὶ τῇ παραζάλῃ διαφύγῃ αὐτὸν αἴφνης καὶ ἀκουσίως πολλάκις ἢ μόνη λέξις « Γιόκ! » (*Δὲν ἔχεις!*), συνωδευμένη ὑπ' ἐκφραστικωτάτης ἀνανεύσεως τῆς κεφαλῆς, νομίζεις ὅτι δύνασαι διὰ παρακλήσεων ἢ ἰκεσιῶν ἢ καὶ δακρύων ἔτι νὰ κάμψῃς αὐτόν, ὅπως, λαβὼν εἰς χεῖρας, ἐξετάσῃ τὴν δέσμη τῶν ἐπιστολῶν; Τὸ *περδερ ἔπος*, φυγὸν ἀπαξ τὸ ἔρκος τῶν *ὀδόντων*, ἀπέπτῃ διὰ παντὸς καὶ ἀδίκως κοπιᾷς. Καὶ τί εἶναι, τί δύναται νὰ ἦναι, τὸ ἐξάκουστον ἐκεῖνο « *Veto!* » τῶν δημάρχων τῆς Ῥώμης, παραβαλλόμενον πρὸς τὸ ἀμείλικτον τοῦτο μονοσύλλαβον « *Γιόκ!* » τοῦ τούρκου ὑπαλλήλου;

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

Ο ΥΠΟΥΗΦΙΟΣ

Μυθιστορία Ἰουλίου Κλαρετῆ. — Μετάφρασις Χ. Α.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἡ Μεγάλη Ἐκλεκτορίσσα ἐπιτηδεῖως λίαν ἀπεμακρύνθη κατὰ πρῶτον τοῦ κυρίου ζητήματος. Παρέσχε πρὸς τὴν Ἑλλεν Μόργαν πάσας τὰς ἀναγκαιούσας λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ σχεδιαζομένου ἔργου καὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θὰ ἐχορηγεῖτο ἐργασία εἰς τὰς ἀπόρους νεανίδας, συνέκρινεν ἀβροφρόνως ἀπονέμουσα τὴν ὑπεροχὴν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, τὰ ἐν Γαλλίᾳ ἰδιωτικὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα πρὸς τὰ ἐν Μεγάλῃ Βρεττανίᾳ καὶ ἐμεδιάσεν ἐννοήσασα ὅτι ἀπεκάλει καὶ αὐτὴ τὸν Πίττ... *Βίλλυ* — ὅπως ὁ Δουκᾶς! — εἶτα ἐπίδειξίως διὰ τινος στροφῆς προέβη εἰς ἀτομικὰς τινὰς παρατηρήσεις καὶ ἔκαμε τὴν Ἑλλεν νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐγίνωσκε πᾶσαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ροβέρπου καὶ τῆς μίς Μόργαν ἱστορίαν...

Ἡ Ἑλλεν οὐδεμίαν ἐδείξεν ἐκπληξιν. Καθημένη ἀπέναντι τῆς Ἐρρικέττας εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς τραπέζης — ἥτις ὁμοῦ μετὰ τινων ἐδρῶν ἐκ καλάμου, ἐνὸς ὠρολογίου φαγεντιανοῦ καὶ τινων

¹⁾ Ἰλ: ἀ. β' 87—88.

κηροπηγίων ἀπετέλει τὸν μόνον στολισμὸν τοῦ θαλάμου — παρετήρει μὲ τὸ ψυχρὸν τῆς βλέμμα τὴν κυρίαν Ἐρβλαί. Ἦτο ἐναργές ὅτι ἀφοῦ ὠμίλει αὐτῇ τοιοῦτοτρόπως περὶ τοῦ Ροβέρτου, εἶχεν ἔλθει ἐπίτηδες, πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ὀμιλήσῃ περὶ αὐτοῦ. Ὑπεκρύπτετο ἀναμφιβόλως πρότασις τις ἐπέκειτο ἐπίθεσις, ἣν ὤφειλε ν' ἀποκρούσῃ. Διὸ ἡ Ἀγγλὶς ἀνέμενε.

Ἦσαν ἐνταυτῷ δύο τύποι διάφοροι γυναικεῖοι καὶ δύο διάφοροι φυλαὶ συναντηθεῖσαι ἐκεῖ καὶ ἔτοιμοι νὰ συγκρουσθῶσιν ἡ Ἐρρικέττα ἀγγίνους, εἰλικρινῆς, πνευματώδης, ὅπως οὖν φλύαρος ὡς ρυάκιον ρέον ἡ Ἕλλην εὐσταθῆς, ἀποφασιστικῆ, ἐπιβουλὸς ὡς ὕδωρ ἀκίνητον.

— Λοιπὸν, εἶπε βραδέως ἡ Ἀγγλὶς, ἥς ἐκάστη λέξις ἐξήρχετο μὲ κομψὸν τινα συριστικὸν ἤχον διὰ μέσου τῶν συνεσφιγμένων ὀδόντων τῆς, γνωρίζετε ὀλόκληρον τὴν ἱστορίαν μου . . . ὀλόκληρον;

— Περίπου, εἶπεν ἡ Παρισινή.

— Γνωρίζετε λοιπὸν τότε, κυρία, ὅτι εἶμαι ἡ κόμησσα δὲ Μομβρέν καὶ ὅτι εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ διώξω ἀπὸ ἐκεῖ πέραν εἰς Ἀβὼν, ὅπου μὲ εἶδετε, τὴν γυναῖκα, ἥτις ἐλάμβανε τὴν θέσιν μου παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τῆς θυγατρὸς μου.

— Τὴν γυναῖκα; Ποιὰν γυναῖκα; ἠρώτησεν ἡ Ἐρρικέττα ὡσεὶ μὴ ἐννοοῦσα. Ἐγὼ μόνη εὐρισκόμην πλησίον τῆς ἀτυχοῦς μικρᾶς.

— Καὶ ἡ δεσποινὶς Βερδιέ.

Ὁ ἀπότομος, ὁ περιφρονητικὸς, ὁ ἀπειλητικὸς τόνος δι' οὗ ἡ Ἕλλην ἐπρόφερε τὸ ὄνομα αὐτό, ἐνέπνευσεν εἰς τὴν Ἐρρικέτταν ἀνησυχίας περὶ τῆς ἐκθάσεως τῆς διαπραγματεῦσώς της. Ἦρχετο νὰ εὕρῃ καὶ ν' ἀφοπλίσῃ μίαν τυχοδιώκτιδα, ἀπλήστως μόνον ποθοῦσαν τὰ χρήματα καὶ ἀπειναντίας εὕρισκον μίαν γυναῖκα ζηλότυπον!

— Δὲν θὰ τὰ καταφέρωμεν εὐκόλα! εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἡ Ἐρρικέττα.

Ἀλλὰ πάλιν! αὐτὴ εἶχεν ἴδει ἄλλοτε τὸσας περιστάσεις δυσκολωτέρας ἐξομαλυνόμενας!

Δὲν ἐδίστασε καὶ ἐπελήφθη τολμηρῶς τοῦ ζητήματος, ἔστω καὶ ἂν ἐφαίνετο ἀπότομος, καὶ ἀπεκάλυψεν ἀμέσως τὰ ὄπλα τῆς. Εἶχε τὴν τιμὴν νὰ γνωρίζῃ τὸν κ. Ροβέρτον δὲ Μομβρέν ὁ κ. δὲ Μομβρέν συχνάκις ὠμίλησεν αὐτῇ περὶ τοῦ παρελθόντος ἐκείνου καὶ διὰ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ τὸ θεωρῇ ὡς μίαν ἀνάμνησιν . . . ἐν ὄνειρον . . . ἐν ὠραῖον ὄνειρον βεβαίως, ἀλλ' ὄνειρον . . .

— Τέλος πάντων, εἰπέτε τὴν λέξιν, ἕνα ἐφιάλτην, εἶπε ψυχρῶς ἡ Ἀγγλὶς διακόπτουσα αὐτήν.

Ἡ κυρία Ἐρβλαί τὴν προσέβλεψεν ἔκθαμβος. Οὐδ' εἰς μυῶν τοῦ γαλακτώδους τὴν λευκότητα προσώπου τῆς ἐταράχθη.

— Ὁ κ. δὲ Μομβρέν εἶνε πολὺ εὐγενῆς, ὥστε

δὲν δύναται τοιοῦτοτρόπως ν' ἀποκαλέσῃ παρελθόν, ὅπερ ὑπῆρξεν εἰς αὐτὸν προσφιλές.

— Λίαν προσφιλές, εἶπε ξηρῶς ἡ Ἕλλην. Πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ ἴδωμαι νὰ τὸ ἐξαγοράσῃ.

Ἡ Ἐρρικέττα ἐσυλλογίσθη ἂν ἡ νεαρὰ γυνὴ εἶχε προσφέρει τὴν λέξιν τυχαίως ἢ σκοπίμως. Νὰ ἐξαγοράσῃ; Φανερὸν εἶνε ὅτι τὰ πάντα πληρώνονται εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, ἀκριβῶς δὲ ὁ κ. Μομβρέν εὕρισκετο εἰς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν πᾶς ἐντιμὸς ἀνὴρ πληρῶνει τοὺς λογαριασμοὺς τῆς νεότητός του.

Καὶ ἡ κυρία Ἐρβλαί ἀνέμεινε τὴν ἐντύπωσιν τῆς λέξεως, ἣν ἐπιμελῶς ἐξέλεξεν. Οἱ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς Ἕλλην Μόργαν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔπαυσαν νὰ βλέπωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Ἐρρικέττας, τοὺς γοργοὺς καὶ ἐξύπνου ὀφθαλμοὺς, οἵτινες ἤστραπτον ὑπὸ τοὺς βοστρύχους τῆς μελαίνης κόμης τῆς.

— Ἐννοῶ, τί συμβαίνει εἶπεν ἡ Ἀγγλὶς μετὰ τινας στιγμᾶς. Τὸ φιλάνθρωπον ἔργον σας ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν νέων, οἵτινες διέπραξαν ἀφροσύνας. Ἐρχεσθε νὰ ζητήσητε εὐσπλαγχνίαν ὑπὲρ τοῦ κ. δὲ Μομβρέν.

— Ὅχι, ἀτήνητησεν ἡ Ἐρρικέττα θαρραλέως, συμβαίνει ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον.

— Τὸ ἐναντίον;

— Ὁ κ. δὲ Μομβρέν γινώσκει ὅτι εἴθε . . . πῶς νὰ εἶπω; . . . στενοχωρημένη. Μ' ἐπεφόρτισε νὰ σας προσφέρω ὁμοῦ μὲ τὰς περὶ εἰρήνης προτάσεις του καὶ τὸ μέσον ὅπως ἐξέλιθητε ἐκ τῆς στενοχωρίας.

Ἐλαφρὸν, λίαν ἐλαφρὸν ἐρώθημα διέδραμεν ἐπὶ τοῦ λευκοῦ δέρματος τῆς Ἕλλην Μόργαν ἡ ἀλαζονεία ἐξανίστατο κάπως ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι τὸ μυστικὸν τῆς ἦτο γνωστὸν εἰς μίαν γυναῖκα. Ἄλλ' ἀπέναντι τῶν γεγονότων οὐδὲν ἰσχύει ἄλλως τε δὲν ἦτο αἰσχύνῃ ἂν εἶχε πιστωτάς. Ταχέως αὐτοὶ θὰ ἐπληρώνοντο ἂν ἡ Ἕλλην Μόργαν δὲν ἤθελεν ἐνθυμηθῆ ὅτι ἦτο κόμησσα δὲ Μομβρέν!

— Λοιπὸν, εἶπεν ἡ Ἕλλην, ἀφοῦ ἔρχεσθε νὰ μοῦ προσφέρητε ὅ,τι δῆποτε, γινώσκω περίπου τί ἔρχεσθε νὰ μοῦ ζητήσητε.

— Νομίζετε; εἶπεν ἡ Ἐρρικέττα.

— Ὁ κ. δὲ Μομβρέν ἐπιθυμῶ νὰ ἐλευθερωθῇ. Ὁ κ. δὲ Μομβρέν ἐπιθυμῶ νὰ νυμφευθῇ τὴν δεσποινίδα Βερδιέ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μόνον εἰς αὐτὸ τὸ συνοικέσιον ἐμπόδιον εἶμαι ἐγώ, πρόκειται ν' ἀφοπλισθῶ, ἢ νὰ καταργηθῶ.

— Μάλιστα, εἶπεν ἡ κυρία Ἐρβλαί ἄλλὰ νὰ καταργηθῆτε εἶνε λέξις χυδαία, ἀπαίσιος σχεδόν πρόκειται ἀπλῶς νὰ πλουτήσητε.

Ἡ Ἕλλην Μόργαν ἔδακνε τοὺς ὄνυχας διὰ τῶν ὠραίων λευκοτάτων ὀδόντων τῆς.

— Δι' ἐμέ, εἶπε βραδέως, ἥρμα, ὁ μόνος πλοῦτος, ὅστις μοῦ ἀρέσκει εἶνε τὸ ὄνομα . . .

Μαρκησία! συλλογίσθητε! Εἶνε κατὰ πάντα τιμητικόν . . . τιμητικώτατον νὰ εἶνε τις Μαρ-
κησία! Κυττάξατε, ἔχω ἐκεῖ ἐπάνω ἐν βιβλί-
ριον περιεργότατον, τὸ ὁποῖον ἐνίοτε ἀναγινώ-
σκω, ἐν βιβλίον περὶ οἰκοσήμεων, διδασκτικώτα-
τον, ναί, ναί . . . Ἀνεγίνωσκα προχθὲς ὅτι κατὰ
ἐν θέσπισμα Ἐρρίκου τοῦ Γ' ἡ κομητεία πρέπει
ν' ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν βαρωνιῶν καὶ δύο δε-
σποτείας τοῦλάχιστον, ἐνῶ ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε
τις δύο φορὰς βαρωνος καὶ ἕξ φορὰς πυργοδε-
σπότης διὰ νὰ γείνη μαρκησίας . . . Λοιπὸν νὰ
εἶμαι ὡπωσδήποτε δύο φορὰς βαρωνίς καὶ ἕξ φο-
ρὰς δέσποινα . . . αὐτὸ ἀξίζει πολύ.

— Πόσον ἀξίζει; ἀπήντησεν ἀνυποκρίτως ἡ
Ἐρρικέττα, στηρίζουσα τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς
τραπέζης διὰ νὰ παρατηρήσῃ κάλλιον τὴν Ἐλ-
λεν εἰς τὸ βῆθος τῶν ὀφθαλμῶν.

Ἡ Ἐλλεν ἐμειδία ἀπαθῆς.

— Ἡ ὁ γάμος μου εἶνε ἐγκυρος . . . νόμιμος,
ἡ δὲν εἶνε. Ἐὰν δὲν εἶνε, δὲν ἀξίζει τίποτε· ἐὰν
εἶνε, εἶμαι μαρκησία δὲ Μομβρὲν καὶ δὲν πωλῶ
τὸν τίτλον μου!

— Λοιπὸν! εἶπε ψυχρῶς καὶ ἡ κυρία Ἐρβλαί·
τὸ συμφέρον σας εἶνε, νὰ πωλήσῃτε ὅσον τὸ δυ-
νατὸν ἀκριβώτερα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν σας ἀνή-
κει, διότι ὁ γάμος σας εἶνε ἄκυρος.

— Ἀλήθεια; νομίζετε;

— Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 170 τοῦ
ἀστικοῦ κώδικος, εἶπεν, ἡ Ἐρρικέττα, ἥτις εἶχε
ζητήσῃ τὸ κείμενον παρὰ τοῦ Τραπελάρ, συνοικ-
κίσιον συνομολογηθὲν εἰς χώραν ξένην μεταξὺ
Γάλλου καὶ ἀλλοδαπῆς ἰσχύει ἐὰν ἐτελέσθῃ κατὰ
τὰς εἰθισμένας ἐν τῇ χώρᾳ διατυπώσεις, ἀρκεῖ
μόνον, προσέξατε εἰς τοῦτο τὸ ἀρκεῖ μόνον, νὰ
προηγήθησαν αἱ ὀριζόμεναι παρὰ τοῦ ἀρθροῦ 63
δημοσιεύσεις, τουτέστι αἱ δημοσιεύσεις ἐν τῇ δη-
μαρχίᾳ τοῦ δήμου, εἰς ὃν ἀνήκει ὁ Γάλλος. Ἐξ
οὐ ἔπεται— σας ζητῶ συγγνώμην διὰ τὴν δι-
κανικὴν μου ταύτην φρασεολογίαν— ὅτι συνοικ-
κίσιον συνομολογηθὲν μεταξὺ ἐνὸς Γάλλου . . .
τοῦ κ. δὲ Μομβρὲν ἄς ὑποθέσωμεν καὶ μιᾶς Ἀγ-
γλίδος . . . ὑμῶν παραδείγματος χάριν . . . ἐνώ-
πιον ἱερέως ἢ ἄλλου οἰουδήποτε ἀγγλοῦ ὑπαλ-
λήλου δύναται νὰ κηρυχθῇ ἄκυρον, ἂν ὁ Γάλλος
δὲν ἐνήργησεν τὰς ἐν Γαλλίᾳ νομίμους δημοσιεύ-
σεις πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου. Λοιπὸν, ἐπειδὴ
ἡ μαρκησία δὲ Μομβρὲν ἔζη, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς
αὐτὴν τὸ συνοικέσιον ἐτηρήθη ἀπόκρυφον καὶ
ἐπομένως εἶνε ἄκυρον! . . . Δὲν δύνασθε νὰ πω-
λήσῃτε τίτλον, ὅστις δὲν σας ἀνήκει.

Ἡ Ἐλλεν Μόργαν μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυ-
ρωμένους ἀνέμενε νὰ τελειώσῃ ἡ Ἐρρικέττα.

— Ἐπρεπε τότε, εἶπε νὰ λάβω τὰς προφυ-
λάξεις μου, νὰ μάθω ὅτι οἱ νόμοι σας ἐκμηδενί-
ζουσι τοὺς ἰδικούς μας καὶ ν' ἀπαιτήσω νὰ νυμ-
φευθῶ ἐνώπιον τοῦ ἐκεῖ προξένου σας.

— Δὲν θὰ σας ὠφέλει πολὺ τὸ τοιοῦτο, εἶπεν
εἰρωνικῶς ἡ κυρία Ἐρβλαί. Τὸ συνοικέσιον καὶ
τότε ἀκόμη θὰ ἦτο ἄκυρον. Σὰς φαίνεται παρά-
δοξον, ἀλλὰ οὕτως ἔχει· ὁ λόγος δὲ εἶνε ὅτι ὁ
πρόξενος ἔχει δικαιοδοσίαν μόνον ὡς πρὸς τοὺς
ὑπηκόους του καὶ δύναται νὰ νυμφεύσῃ ἐν Λον-
δίῳ ἕνα Γάλλον μετὰ μιᾶς Γαλλίδος, ἀλλ' ὄχι
ἕνα Γάλλον μετὰ μιᾶς Ἀγγλίδος, ἐφ' ἧς ἡ δικαιο-
δοσία του δὲν ἰσχύει. Ἴδου!

— Βλέπω, εἶπε τότε ἡ Ἐλλεν, ἀφοῦ προσ-
έβλεψε λίαν ἐκπληκτος τὴν κυρίαν Ἐρβλαί, ὅτι
ὁ κ. δὲ Μομβρὲν σας ἔπεμψεν ἐδῶ ὡς δικηγό-
ρον του.

— Ναί, ἀπήντησεν ἀνυποκρίτως ἡ Ἐρρικέτ-
τα. Ἄς ὀμιλήσωμεν φανερά· αὐτὴ εἶνε ἡ συν-
ῆθειά μου εἰς πάσας τὰς περιστάσεις. Ὁ κ. δὲ
Μομβρὲν ἐπιθυμεῖ νὰ εἶνε ἐλεύθερος· σεῖς ἐπιθυ-
μεῖτε νὰ εἴσθε μαρκησία. Εἰς τὸν μέσον ὅρον
πρέπει νὰ καταφύγωμεν· ἀρκέσθητε νὰ γίνητε
μόνον πλουσία καὶ ἡ ἀποστολή μου λήγει.

— Δηλαδή;

— Δηλαδή ἀντὶ τῆς γαμηλίου ἐκείνης πρά-
ξεως τοῦ συνοικεσίου, τοῦ τελεσθέντος ἐν Ἀγγλίᾳ
καὶ θεωρουμένου ὡς ἀκύρου ἐν Γαλλίᾳ, ὁ κόμης
Ροβέρτος δὲ Μομβρὲν σας προσφέρει ὅλην τὴν
περιουσίαν του, τὴν περιουσίαν τῆς μητρὸς του,
ἥτις θὰ ἔδιδε καὶ τὸ τελευταῖον αὐτῆς λεπτόν
διὰ νὰ σας ἀφαιρήσῃ τὸν υἱὸν της . . .

— Ἐστὲ εἰλικρινῆς ἕως τέλους, εἶπεν ἡ Ἐλλεν,
εἶπέτε διὰ νὰ μοῦ ἀφαιρήσῃ τὸ ὄνομά του. Καὶ
ἡ περιουσία αὕτη; . . .

— Συνίσταται εἰς τετρακοσίας χιλιάδας φράγ-
κων! . . . Δι' ἕνα κομμάτι χαρτί φέρον μίαν
ὑπογραφὴν καὶ μίαν ἐπιθεώρησιν, εἶνε ἀρκετὸν
ποσόν. Τὸ ἔχετε ἐδῶ αὐτὸ τὸ ἔγγραφο;

— Ὅχι, εἶπεν ἡ Ἐλλεν ξηρῶς, εὐρίσκεται
εἰς Παρισίους.

Ἐστὴ σκεπτικὴ, μὲ τοὺς πρασίνοὺς ὀφθαλ-
μούς της πλήρεις ἀνησυχίας, περιεργείας, δι-
σταγμοῦ, ὀργῆς.

— Καὶ ἡ κόρη μου; ἠρώτησεν αἰφνης ἀπο-
τόμως.

— Ἡ κόρη σας;

— Ναί, ἡ Κυπριανή!

— Ἄ! ὁ κ. δὲ Μομβρὲν τὴν λατρεῖ. Τὴν
κρατεῖ . . .

Καὶ ἡ Ἐρρικέττα μειδιῶσα προσέθηκε:

— Πρέπει νὰ εἴσθε δικαία! Μέχρι τοῦδε ὀλί-
γον . . . πολὺ ὀλίγον ἐμεριμνήσατε περὶ αὐτῆς . . .
Ἀπεκτῆσατε τὴν ἕξιν τοῦ ἀποχωρισμοῦ . . .
Λοιπὸν . . .

— Λοιπὸν, εἶπεν ἡ Ἐλλεν μεθ' ὑποκώφου
ὀργῆς, ἡ νεᾶνις ἐκείνη θὰ μοῦ ἀφαιρήσῃ τὸν σύ-
ζυγόν μου καὶ τὸ τέκνον μου;

— Ἡ νεᾶνις ἐκείνη, ἀπήντησεν ἀταράχως ἡ
Ἐρρικέττα.

Προσέβλεψε τὴν Ἀγγλίδα κατὰ πρόσωπον, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ προσέθηκε :

— Διακόσαιο χιλιάδες φράγκα διὰ τὸν σύζυγον καὶ διακόσαιο χιλιάδες φράγκα διὰ τὴν μικράν. Σὰς ἀπομένει δὲ καὶ ἡ ἐλευθερία.

Ἡ Ἑλλεν ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Καὶ ἂν ἀρνηθῶ;

— Ἄν ἀρνησθε, τίποτε! . . . Τίποτε!

— Εἶπα ὅτι θὰ κινήσω δίκην . . . Ἄν τὸ πράξω;

— Ἡ δίκη στοιχίζει πολὺ. Ἄλλως τε εἶνε ἐκ τῶν προτέρων χαμένη, ἂν ὁ κ. μαρκήσιος ἀπαιτήσῃ τὴν ἀκύρωσιν συνοικεσίου συναφθέντος ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς του, ἄνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων . . . Καὶ ὁ μαρκήσιος θὰ τὸ πράξῃ.

— Μὴ προσέχων εἰς τὸ σκάνδαλον;

— Μεταξὺ τοῦ σκανδάλου τοῦ προερχομένου ἐξ ὑμῶν καὶ τοῦ σκανδάλου τοῦ προερχομένου ἐξ αὐτοῦ, θὰ ἐλλέξῃ τὸ μικρότερον καὶ θὰ καταδικασθῆτε.

— Ὡραία δικαιοσύνη ἡ δικαιοσύνη τῆς πατρίδος σας! εἶπεν ἡ Ἑλλεν. Καὶ ἐπίστευσα εἰς τὸν λόγον τῆς τιμῆς ἐνὸς γάλλου εὐπατρίδου!

— Καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἐπίστευσεν εἰς τὴν παρθενικὴν σας τιμὴν! εἶπεν ἡ κυρία Ἐρβλαὶ βραδέως.

Τὰ βλέμματά των διεσταυρώθησαν· προδήλως ὁ Ροβέρτος εἶχε τὰ πάντα ἐκμυστηρευθῆ πρὸς τὴν γυναῖκα ἐκείνην.

Ἡ Ἑλλεν ἠγέρθη καὶ χαιρετίζουσα τὴν κυρίαν Ἐρβλαὶ.

— Πολὺ καλὰ, εἶπεν. Θὰ σκεφθῶ.

— Διατί νὰ σκεφθῆτε; εἶπεν ἡ Ἐρρικέττα μειδιῶσα.

Τότε ὅμως διὰ τῶν γλαυκῶν ὀφθαλμῶν τῆς Ἀγγλίδος διήλθεν ἀστραπὴ ταχεῖα, νευρικὴ συστολὴ συνέσπασε τὸ συνήθως ἤρεμον ὡς ἑλληνικοῦ μαρμαρίνου ἀγάλματος πρόσωπόν της καὶ ἀπωθοῦσα βιαίως τὴν ἔδραν, ἐφ' ἧς ἐκάθητο πρὸ μικροῦ :

— Διατί; ἀπήντησεν· διότι δὲν τείνει τις εὐχαρίστως τὸν λαίμον εἰς τὸ σχοινίον, τὸ ὁποῖον τὸν ἀπαγχονίζει! . . . Νὰ ὑποχωρήσω! Πρέπει νὰ ὑποχωρήσω ἐγώ; . . . Ν' ἀφήσω τὴν θέσιν μου εἰς ἄλλην, τὸ ὄνομά μου εἰς ἄλλην; Καὶ διατί; Διότι ὁ κύριος δὲ Μομβρέν δὲν τηρεῖ τὸν λόγον του καὶ διότι ὅπως διαμφισβητήσω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μοὶ ἀνήκει, τὸν τίτλον του, μοῦ χρειάζονται χρήματα, χρήματα, χρήματα.

Καὶ ἔτυπτε διὰ τῶν πυγμῶν της τὸ μάρμαρον τῆς ἐστίας, ὅλη της δὲ ἡ ὀργὴ ἐξεδηλοῦτο εἰς τὴν λέξιν ἐκείνην, ἣν ἐπανελάμβανε μὲ τόνον ὕβρεως καὶ φθόνου :

— Χρήματα, χρήματα, χρήματα!

— Χρήματα; εἶπεν ἡ κυρία Ἐρβλαὶ· θὰ ἔχετε, ἂν θελήσητε.

— Ναί, ἀλλὰ μόνον τὰ χρήματα! ἀνέκραξεν ἡ Ἑλλεν μετὰ τῆς ἀπελπισίας τοῦ ἀφυπνιζομένου ἐξ ὠραίου τινὸς ὄνειρου.

— Ἀλλά, εἶπεν ἡ Μεγάλῃ Ἐκλεκτόρισσα, δὲν πρέπει νὰ εἴσθε πολὺ ἀπαιτητικὴ· δὲν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ἔχη ὅλα.

Ἀφῆκε τὴν Ἑλλεν Μόργαν ὀρθίαν, στηριζομένην ἐπὶ τῆς ἐστίας, ἐν στυγνῇ σιωπῇ.

Ἐδῶκεν εἰς αὐτὴν τελευταίαν συμβουλὴν, νὰ δεχθῆ καὶ ν' ἀναχωρήσῃ. Νὰ ἐξαφανισθῆ.

Μὲ τετρακοσίας χιλιάδας φράγκων θὰ ἐξῆ ὅπως ἤθελεν, ὅπου ἤθελεν εἰς τὸν εὐρὺν κόσμον. Διὰ τὴν θυγατέρα της οὐδαμῶς ἔπρεπε ν' ἀνησυχῆ. Ὅθ' ἐπηγρύπνουν ἐπ' αὐτῆς. Ἡ κυρία Ἐρβλαὶ θ' ἀνέμενε τὴν ἀπάντησιν τῆς Ἑλλεν εἰς Δαμαρὶ μὲχρι τῆς ἐπαύριον.

Ἡ Ἐρρικέττα ἐξῆλθε τῆς οἰκίας ἐνθα κατῴκει ἡ Ἀγγλὶς μὲ πλήρη πεποίθησιν ὅτι ἡ Ἑλλεν ἔμελλε νὰ ὑποχωρήσῃ. Διείδεν εἰς τὴν ἔκφρανον χειρονομίαν τῆς γυναικὸς ἐκείνης τῆς καταρωμένης τὰ χρήματα, ὑποκρυπτόμενον ὀλόκληρον δρᾶμα. Ἡ πενία, ἥτις περισφίγγεν αἴφνης τὴν Ἀγγλίδα, τὴν ἐπνιγεν — αὐτὴ ἦτο ἡ λέξις, ἣν μετεχειρίσθη ἡ Ἑλλεν Μόργαν.

— Θὰ ὑποχωρήσῃ! ἐκέπτετο ἡ Ἐρρικέττα.

Ἡ ἀπάντησις ἐν τούτοις τὴν ἐπαύριον δὲν ἔφθασεν. Ἡ κυρία Ἐρβλαὶ ἤρχιζε ν' ἀνησυχῆ. Δύο ἡμέρας μετὰ ταῦτα ἐν τηλεγράφημα ἐκ Παρισίων ἔλεγε πρὸς τὴν κυρίαν Ἐρβλαὶ :

« Θὰ φέρω τὸ ἔγγραφον τὴν Κυριακὴν καὶ θὰ σὰς ἀναμένω εἰς Μελέν τὰς δύο μετὰ μεσημβρίαν. Δέχομαι!

« E. M. »

E. M! Ἡδύνατο τοῦτο νὰ δηλοῖ Ἑλλεν Μομβρέν. Ἄλλ' ὄχι! ἡ Ἀγγλὶς εἶχεν ὑπογράψει μὲ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ οικογενειακοῦ της ὀνόματος. Ἄλλως τε ἡ συνθηκολογία εὐρίσκετο εἰς τὸ « δέχομαι » ἐκεῖνο, ὅπερ ἐπισφράγιζε τὰ πάντα.

Ἡ κυρία Ἐρβλαὶ ἐξέφερε σχεδὸν κραυγὴν θριάμβου ὅτε ἔλαβε τὸ τηλεγράφημα.

Τὴν Κυριακὴν; ἀλλ' αὐτὴ ἦτο ἀκριβῶς ἡ ἡμέρα τῆς ψηφοφορίας ἐν Μελέν, καθ' ἣν ἔμελλε τέλος πάντων νὰ ἐκλεχθῆ ὁ διάδοχος τοῦ Σαρβέ! Ἡ Κυριακὴ ἦτο ἡ μεγάλη, ἡ πυρετώδης ἡμέρα διὰ τὴν Μεγάλῃ Ἐκλεκτόριссαν. Ἡγάλλετο διότι εἶχε κρατήσῃ τὸν Βερδιέ καὶ τὴν ἀνεψίαν της μὲχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, προσεκάλεσε δὲ τὸν Ροβέρτον δὲ Μομβρέν νὰ εὐρεθῆ ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὴν ἑπαυλιν κατὰ τὴν ἕκτην ὥραν. Τὴν πρωίαν ἠγέρθη ζωηρά, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας, μὲ τοὺς μυκτῆρας τῆς μικρᾶς ὡς παιδίου ῥινός της ὀσφραϊνομένου ἐκ τῶν προτέρων τὴν πυρίτιδα τῆς μάχης! Ἐνηργεῖτο ἡ ψηφοφορία!

Ἐψήφισον ἐν Μελέν! . . . Ὁ Αἰμίλιος Δυκάς ἦτο ὠχρὸς καὶ χαῦνος. Ἡ ὑπάτη στιγμὴ προσ-

ήγγιζεν, τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι! Ἐβεβαίουν αὐτὸν ὅτι ὁ Γκαρούς εἶχε «μεγάλας πιθανότητας ἐπιτυχίας» ὑπὲρ αὐτοῦ. Τὸ ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ σιδηροδρόμου συμβάν, διὰ τὸ ὅποσον δὲν ἐνήργησεν τι ὁ φοβερός αὐτὸς ἄνθρωπος, δὲν τὸν εἶχε βλάψει ποσῶς, ὡς ἔλεγον. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Γκαρούς, καθὼς καὶ ὁ Γκαρούς αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἐθεώρουν τὸν ταγματάρχην ὡς βάνουσον στρατιώτην, ὑπηρετήν τοῦ λαοῦ: τὴν ἰσχὺν ἀποδιώκουσα τὴν Δικαιοσύνην. Ὁ Αἰμίλιος Δυκάς μετὰ νύκτα ἀγρυπνίας περιεφέρετο εἰς τὸν κῆπον ὡς φάσμα τοῦ μεγάλου κοινοβουλευτικοῦ ἀνδρὸς τῆς Ἀγγλίας: ὠμοιάζε πρὸς τὸν Πίττ προσβληθέντα ἐκ χολέρας.

Ὁ Σαρβὲ γαλήνιος, σοβαρὸς, οὐδεμίαν αἰσθανόμενος συγκίνησιν ἔλεγε:

— Νέε, ὁ ὑποψήφιος πρέπει νὰ δεικνύη τὸ θάρρος του πρὸ τοῦ στομίου τῆς κάλπης, ὅπως ὁ στρατιωτικὸς πρὸ τοῦ στομίου τοῦ τηλεβόλου!

Ἄλλ' ὁ Δυκάς δὲν ἤκουεν· δὲν ἀπῆντα πρᾶγμα ἀπίστευτον! δὲν εἶχε πλέον σίελον! Διὰ νὰ ἐνθαρρυνθῆ ὅπως οὖν μετέβη νὰ ἴδῃ εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας. Ἡ θεὰ τοῦ ὀνόματός του φερομένου ἐπὶ τοῦ πύλου τῶν διανεμόντων τὰ ἐκλογικὰ δελτία ἀνεπτέρωσε τὰς ἐλπίδας του. Ἡρίθμει παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἐκλογέων τὰ χαμαὶ κείμενα καὶ καταπατηθέντα δελτία, τὰ φέροντα τὸ ὄνομα τοῦ Γκαρούς καὶ τὸ ἰδικόν του. Τὰ τοῦ Γκαρούς ἦσαν πολυπληθέστερα.

Καὶ ἡ κυρία Ἐρβλαὶ ἐπίσης πρὶν μεταβῆ εἰς τὴν προσδιορισθεῖσαν μετὰ τῆς Ἑλλεν Μόργαν συνέντευξιν, περιῆλθεν εἰς τὰ μέρη ἐνθα ἐγένετο ἡ ψηφοφορία, εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, εἰς τὸ δημαρχεῖον. Ἐπλησίαζε τοὺς πάντας, ἐψιθύριζεν εἰς τὸ οὖς τῶν ἐκλογέων ὑστάτην τινὰ ὑπόσχεσιν. Τὴν ἐσπέραν, τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἐσπέραν ἐμελλε νὰ θριαμβεύσῃ διὰ τοῦ Δυκά ἢ νὰ ἠττηθῆ παρὰ τοῦ Γκαρούς.

— Τὸ κάτω κάτω, εἶχεν εἶπει αὐτῇ πρὸ ὀλίγου ὁ γεροσιαστὴς Σαρβὲ, συλλογίσθητε καλά, τί σὰς μέλει;

Πλὴν αὐτὴ εὔρε τοὺς λόγους τοῦ ἀξίους οἴκτου. Ἦτο φοβερά, φοβερά, ἀξιοθρήνητος ἡ ταχύτης, μεθ' ἧς ἐγήρασεν ὁ Σαρβὲ!

Τῆς ἐπισκοπήσεως περατωθείσης, ἡ κυρία Ἐρβλαὶ ἔφθασε τὴν προσδιορισμένην ὥραν, μετὰ στρατιωτικὴν ἀκρίθειαν εἰς τὴν μικρὰν οἰκίαν, ἐνθ' ἀνέμενε ἡ Ἑλλεν Μόργαν ἐλθούσα ἐκ Παρισίων. Ἡ Ἀγγλὶς χωρὶς νὰ προβῆ εἰς ἐξηγήσεις, χωρὶς νὰ εἶπη τι, χωρὶς νὰ χαιρετίσῃ, ἐξήγαγεν ἐκ μικροῦ δερματίνου σάκκου ἔγγραφον διπλωμένον ἐντὸς φακέλλου καὶ εἶπεν:

— Ἴδού!

Ἐδειξεν εἰς τὴν κυρίαν Ἐρβλαὶ τὸ ὄνομα τοῦ Φόρεστ Χίλλ μετὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ βοηθοῦ Χάρτλεϋ καὶ τοῦ ἱερέως Βῶρτον παρὰ τὴν τοῦ Ροβέρτου καὶ τὴν ἰδικὴν τῆς.

— Ὑπογραφή ἀντὶ ὑπογραφῆς! εἶπεν ἡ κυρία Ἐρβλαὶ. Ἴδού τί συνέταξε τῇ αἰτήσει μου ὁ κ. Τραπελάρ. Ὁ συμβολαιογράφος τοῦ κ. δὲ Μομβρὲν θὰ σὰς ἐγγχειρίσῃ ὅ,τι σὰς ἀνήκει. Οὔτε κἂν δὲν θὰ ἴδῃτε τὸν κόμητα.

— Τόσον τὸ καλλίτερον! εἶπεν ἡ Ἀγγλὶς.

Παρετῆρει τὸν ἔνσημον ἐκείνον χάρτην, τὴν συμβολαιογραφικὴν ἐκείνην πρᾶξιν, ἥτις τὴν καθίστα ἐλευθέραν, ψυχρῶς δὲ καὶ αὐθαδέστατα ἠρώτησεν ἂν ἡ γαλλικὴ δικαιοσύνη καὶ τώρα θὰ διαμφισβήτη τὴν περιουσίαν τῆς.

— Ὅχι, ἀπῆντησεν ἡ Ἐρρικέττα, ἐπληρώθητε!

Ἡ Ἑλλεν ἔλαβε μετὰ τῶν ὠραίων λευκῶν δακτύλων τῆς τὸ ἐν Φόρεστ Χίλλ συνταχθὲν ἔγγραφον καὶ διασχίσασα αὐτό, ἄφησε νὰ καταπέσωσιν ἐν πρὸς ἐν τὰ λεπτότατα τεμάχια, ἔπειτα εἶπεν:

— Ἴδού τί ἀπομένει ἐκ τοῦ ἔρωτος! Δὲν εἶνε μέγαλον πρᾶγμα!

Καὶ ἡ Παρισινὴ προσέθηκε:

— Δὲν ὀμιλῶ δὲ περὶ τῆς Κυπριανῆς!..

Εἶτα κύψασα συνήθροισεν ἐν πρὸς ἐν τὰ τεμάχια τοῦ σχισθέντος ἔγγράφου καὶ εἶπεν

— Ὁ κ. δὲ Μομβρὲν θὰ εἶνε ἴσως περιέργος νὰ ἴδῃ αὐτὰ τὰ λείψανα.

Κατόπιν ἀποχαιρετίσασα αὐτήν:

— Καλὴν ἐπιτυχίαν! εἶπεν ἀπὸ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας.

Ἡ Ἀγγλὶς ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ οὔτε κἂν ἀπῆντησεν.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς κυρίας Ἐρβλαὶ ὁ Σαρβὲ σιωπηλὸς καὶ σοβαρὸς ἀνέμενε εἰδήσεις περὶ τῆς ἐκλογῆς: ἡ ἐσπέρα ἐπήρηστο ἐπιρρίπτουσα γλυκεῖαν γαλήνην ἐπὶ τοῦ κήπου.

Ὁ ἥλιος ὀπισθεν τῶν πολυχρῶων ὑέλων ἐφαίνετο ὡς κηλὶς φωτός, τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα ἦτο ζοφερώτερον, τὸ δὲ κίτρινον καὶ τὸ ἀνοικτὸν κυανοῦν ἔρριπτον μόνον τινὰς ἀκτῖνας θνησκούσης λάμψεως.

Πλησίον τοῦ γεροσιαστοῦ ἡ Ἐρρικέττα, ἐν ταραχῇ νευρικῇ, ἀνήσυχος, συλλογιζομένη ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἠδῆ ἡ ἐκλογὴ εἶχε λήξει καὶ ὅτι ἡ τύχη τοῦ Δυκά εἶχεν ὀρισθῆ, ἐπηγαινοῦρηστο, οὐδὲ κἂν προσέχουσα εἰς ὄμιλον φιλομειδῆ, συνηθροισμένον πέραν, εἰς τὴν ἐσχатиὰν τῆς δενδροστοιχίας, ὑπὸ τὰς καστανάεας ἴστατο ἐκεῖ εἰς πρεσβύτης ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ὁποίου ἐστηρίζετο μία νεᾶνις, ἐνῶ ἐμπροσθέν των δεικνύων πρὸς αὐτοὺς ξανθὸν κοράσιον, — εἰσέτι πάσχον, ὠχρὸν, ἀλλ' ἔχον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τὴν ἠδύτητα τῆς ἀναρρώσεως, τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀναζωογονήσεως — νέος ἀνὴρ ἔλεγε:

— Δὲν εἶνε ἀληθές; Θ' ἀγαπᾶτε πολὺ τὴν μικρὰν μου Κυπριανῆν; Δὲν ἔχει ἄλλον ἐκτός

ἐμοῦ καὶ ἂν ἀπέλθω ἐκ τῆς Γαλλίας, δὲν θὰ ἔχῃ ἄλλον παρὰ ὑμᾶς! . . .

— Καὶ ὁ πατήρ σας, κύριε κόμη; ἀπήντη ὁ ταγματάρχης, ὅστις ἠσθάνετο εἰς τὸν βραχίονά του φρικιῶν τὸ σῶμα τῆς Γιλβέρτης.

Ὁ Ροβέρτος δὲ Μομβρέν ὠχρότατος, ὡσεὶ παρορμῶν τὸ θάρρος του, προσέθετε τότε μετὰ φωνῆς ὀπωσοῦν τρεμούσης :

— Ἄν ἠθέλετε ὅμως, ταγματάρχα, θὰ ὑπῆρχε τρόπος ὥστε ἡ Κυπριανὴ νὰ ἔχῃ ἐνταυτῷ πατέρα καί. . .

Προσέβλεψε τὴν Γιλβέρτην κατασταῶσαν ὠχροτάτην.

— Καὶ μητέρα! προσέθηκεν.

Ὁ Βερδιὲ ἐνόησεν· ἡ ἰσχύη του χεῖρ ἀνεζήτησε τὴν μικρὰν χεῖρα τῆς Γιλβέρτης καὶ ἔσφιγγεν αὐτὴν νευρικῶς.

— Ἄ, κύριε κόμη, ἀπήντη ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, ἡμεῖς εἴμεθα πτωχοὶ ἄνθρωποι· πρέπει νὰ μᾶς ἀφήσετε ἐκεῖ ὅπου εἴμεθα!

— Ταγματάρχα μου, εἶπε τότε ὁ κόμης δὲ Μομβρέν διὰ φωνῆς εὐσταθοῦς, ἐπλήρωσα δι' ὅλης τῆς περιουσίας μου τὸ δικαίωμα ὅπως μείνω ἐλεύθερος καὶ ἡ ζωὴ μου τοῦ λοιποῦ ἀνήκει εἰς ἐμέ. Εὐαρεστεῖσθε νὰ χορηγήσητε εἰς ἕνα παλαιὸν στρατιώτην σας, γενόμενον πτωχότερον ὑμῶν, τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ ν' ἀποτελέσῃ μέρος τῆς ὑμετέρας οἰκογενείας; Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ζητήσω ὡς σύζυγόν μου καὶ ὡς μητέρα τῆς Κυπριανῆς τὴν δεσποινίδα Γιλβέρτην Βερδιὲ ἀνεψιὰν τῆς.

Ὁ ταγματάρχης ἔτρεψε σύσσωμος. Οἱ χαλαροὶ ὀφθαλμοὶ του ὑγρανθέντες ἀνεζήτησαν τὸ βλέμμα τῆς Γιλβέρτης. Ἡ Γιλβέρτη ψυχρὰ ὡς μάρμαρον δὲν ἀπήντη, πᾶσα ὅμως ἡ ψυχὴ τῆς συνεκεντροῦτο εἰς τοὺς ὠραίους μελαγχολικοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς.

Ἡ νεῖθις ἀπέμενον ἄφωνος, ὁ δὲ στρατιωτικὸς δεικνύων αὐτὴν πρὸς τὸν Ροβέρτον ἐφάνετο λέγων:

— Βλέπεις; σὲ ἀγαπᾷ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐγὼ θὰ ἠρνούμην, ἀρνεῖται καὶ αὐτή.

Τότε μιά φωνὴ παιδίου, ἡ μικρὰ φωνὴ τῆς Κυπριανῆς ἠγέρθη ἐν τῇ σιγῇ τοῦ γαληνίου ἐκείνου λυκόφωτος, τοῦ περιβάλλοντος τὸν κῆπον, ἀφίνουσα δὲ τὸν πατέρα τῆς, μὲ βήματα μικρὰ κροτοῦντα ἐπὶ τῶν χαλικίων τοῦ ἐδάφους ἡ ξανθὴ παιδίσκη ἔδραμε πρὸς τὴν Γιλβέρτην καὶ σύρουσα αὐτὴν ἐκ τῆς ἐσθῆτος πρὸς τὸν Ροβέρτον:

— Ὁ μπαμπᾶς ἔχει δίκαιον, εἶπεν. . . Κάμε ὅ, τι σοῦ λέγει ὁ μπαμπᾶς. . . νὰ εἶσαι μαμμὰ μου! . . . Θὰ σὲ ἀγαπῶ πολὺ, πολὺ! . . .

Καὶ χωρὶς νὰ εἶπη λέξιν ἡ Γιλβέρτη, ἀφίνουσα ἐλεύθερα τὰ δάκρυά τῆς, ἄφησε τὴν χεῖρά τῆς νὰ καταπέσῃ ἐντὸς τῆς τρεμούσης χειρὸς τοῦ Ροβέρτου.

Αἴφνης κραυγαὶ πολλαὶ ἀντήχησαν εἰς τὸν κῆπον.

Μία ἄμαξα ἔφθασε καὶ ὁ Δυκᾶς κατήλθεν ἐξ αὐτῆς ἀκτινοβολῶν, ἐκ τῆς μακροτέρας δὲ ἀποστάσεως, ἐξ ἧς ἠδύνατο ν' ἀκουσθῇ:

— Εἰς τὸ Μελὲν 7,000 ψηφοφόροι! . . . ὑπὲρ ἐμοῦ ἐψήφισαν 5,800 καὶ ὑπὲρ τοῦ Γκαροῦς 1,200! . . . Ἐξαισίον!

Ὁ Δυκᾶς ἀπέμασε τὸ μέτωπον! Οἷα συγκίνησις! . . . οἷα μάχη! . . . οἷα ζάλη! . . . ἦτο τὸ Αὐστερλίτζ! . . . ναί, τὸ Αὐστερλίτζ!

— Χωρὶς τὸν θάνατον τοῦ Πίττ, εἶπεν ἡ Ἐρρικέττα, ἀπεναντίας μὲ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ Πίττ.

Καθ' ἕκαστον τέταρτον τῆς ὥρας νῦν αἱ εἰδήσεις ἔφθασαν εἰς τὴν ἑπαυλιν. Ὁ Φουρνερέλ ἐκόμισε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας τοῦ Σαλλύ. Ὁ Γκαροῦς εἶχεν ἠττηθῆ κατὰ κράτος· πάντες σχεδὸν ἐψήφισαν ὑπὲρ τοῦ Δυκᾶ, ἐξαίρεσις ὀλίγων ἐργατῶν ἀπομεινάντων πιστῶν εἰς τὸν Βερδιὲ καὶ μετὰ τὴν παραίτησίν του.

— Πεισματάριδες ἄνθρωποι, ταγματάρχα μου! ἔλεγεν ὁ πρῶν λοχίας. Εἶνε τὸ τελευταῖον τετράγωνον τῆς φρουρᾶς!

Ὁ Γκενὼ ἀσθμαίνων, κατακόκκινος ἤρχετο ἐκ Βαρβιζῶν. Πανταχοῦ νίκη! Ὁ Δυκᾶς ἐμεγαλύνετο. Τώρα ἦτο ραδινός, ζωηρός, ὑπερήφανος. Ὁ συμβολαιογράφος Καπποὰ ἐψιθύριζεν αὐτῷ σιγὰ :

— Ὅταν γίνετε ὑπουργός, νὰ κάμετε νὰ ψηφισθῇ ἡ κατὰ νομοὺς ψηφοφορία!

Ἡ κυρία Ἐρβλαὶ εἶχε πρὸ πολλοῦ παραγγεῖλει τὴν κατασκευὴν πυροτεχνήματος διὰ νὰ καῖ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Ἦκούοντο ἤδη μακρόθεν οἱ ἦχοι τοῦ μουσικοῦ θιάσου τοῦ Δαμμαρὶ ἐρχομένου νὰ ἐκτελέσῃ κῶμον πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς ἐπιτυχίας.

— Δώδεκα χιλιάδας πεντακοσίας ψήφους! ἐκραύγαζεν ὁ Γκενὼ. Καὶ ὁ Γκαροῦς τέσσαρας χιλιάδας μόνον καὶ τρεῖς! Τί ἐπιτυχία!

— Ἐγὼ ἔλαβα 12,742 ψήφους! ἀπήντη τότε ὁ Σαρβέ.

Ὁ δὲ Δυκᾶς ἔλεγε πρὸς αὐτόν.

— Περιμείνατε, φίλτατε γερουσιαστά, μοῦ λείπουν ἀκόμη δύο δῆμοι!

— Λοιπόν, εἶπε τέλος ἡ κυρία Ἐρβλαὶ βλέπουσα τὸν Αἰμίλιον μετ' ἀκτινοβόλου ὑπερηφανείας, ἡ ἀντικατάστασις τοῦ Σαρβέ ἐξησφαλίσθη! . . .

Ἐστράφη πρὸς τὸν Ροβέρτον, ὅστις εὕρισκετο ἐκεῖ, ἐντὸς τῆς αἰθούσης μετὰ τῆς Γιλβέρτης καὶ τοῦ ταγματάρχου, εἶτα αἴφνης, ὡς νὰ ἐνεθυμειτό τι, ἔσυρεν ἐκ τοῦ θυλακίου τῆς φάκελλον περιέχοντα τεμάχια σχισθέντος χάρτου καὶ τείνουσα αὐτὰ πρὸς τὸν κ. δὲ Μομβρέν:

— Ἀλήθεια, εἶπεν, ἐλησμόνου! Αὐτὰ εἶνε ἰδικὰ σας!

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Σαρβέ περιέργως ἠρώτα τί ἦσαν:

— Μείνετε ἤσυχος, κύριε γερουσιαστά, εἶπεν αὐτῇ, δὲν εἶνε ψηφοδέλτια!

Ἀκολουθῶς τείνουσα τὴν μίαν χεῖρα πρὸς τὸν Δυκᾶν καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τὸν Ροβέρτον δὲ Μομβρέν :

— Οὐφ! εἶπεν. Ἐκαμα ἓνα βουλευτὴν· δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά. Ἐκαμα ἓνα γάμον δὲν εἶνε σπάνιον. Ἄλλὰ ἐξέκαμα καὶ ἐν συνοικέσιον· αὐτὸ εἶνε τὸ περιέργον! Δὲν ὑπῆγε χαμένη ἡ ἡμέρα μου. Ἄς ὑπάγωμεν νὰ ἴδωμεν τὰ πυροτεχνήματα.

Τὸ κυριώτερον ἐξ αὐτῶν ὅπερ ἐχαιρετίσθη παρὰ τῆς μουσικῆς τοῦ Δαμμὰρι καὶ τῶν ἐπειρημιῶν τοῦ πλήθους, ἐλευθέρως εἰσελθόντος εἰς τὸν κήπον τῆς Μεγάλης Ἐκλεκτορίσεως, ἔφερε τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν, λάμψασαν ἐν τῇ φωτεινῇ εἰσέτι νυκτί: « *Τῷ διαδόχῳ τοῦ κ. Σαρβέ* ». Καὶ ὁ Αἰμιλίος ἔσχε τὴν εὐχαρίστησιν ν' ἀκούσῃ περίξ αὐτοῦ τὴν εὐφραίνουσαν τὴν καρδίαν του κραυγὴν :

— Ζήτω ὁ Δυκᾶς!

— Αὐτὸς εἶνε πράγματι ὁ ἀνὴρ, τὸν ὅποιον ἀνέμενε τὸ διαμέρισμα! εἶπεν ὁ κ. Καπποᾶ.

— Πρέπει νὰ τὸν κρίνωμεν ἀπὸ τὰ ἔργα του, ἀπήντησε ὁ Γκενώ.

Καὶ ἐνῶ οἱ τελευταῖοι πύραυλοι ἀνῆρχοντο ὡς διάττοντες ὑπεράνω τῶν ζοφερῶν ἤδη καταστασῶν συστάδων τῶν δένδρων, ὁ Βερδιέ, ὁ ταγματάρχης Βερδιέ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ὁλος ἐκεῖνος ὁ θόρυβος, ὅλη ἡ παιδρότης, ὅλαι αἱ φωναί, ὁλος ὁ θρίαμβος δὲν ἤξιζον ἐν τῶν θαυμάτων τῆς χαρᾶς, ἀτινα ἔχεν ἡ Γιλβέρτη, ἣτις ἐγίνωσκεν ὅτι ἠγαπᾶτο καὶ ὅτι ἦτο εὐδαίμων.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

Η ΣΠΑΘΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Κατ' αὐτὰς ἐπεδόθη ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Πεζικοῦ εἰς τὸν διάδοχον Κωνσταντῖνον ἡ βαρύτιμος σπάθη ἣτις ἐδωρήθη αὐτῷ ἐκ μέρους τῆς ὀλομελείας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Πεζικοῦ, ἐν ᾧ ὑπηρετεῖ ὡς λοχαγός. Ἡ σπάθη αὕτη ἐφιλοτεχνήθη ἐν Παρισίοις καὶ εἶνε λεπτότατα ἐξειργασμένη.

Ἡ λαβὴ ἐξ ἀργύρου ἐπιχρῦσου, σχηματίζεται ὑπὸ δύο κλάδων δάφνης καὶ δρυός, οἵτινες ἄρχονται ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῆς λαβῆς καὶ ἐλικοειδῶς περὶ ἑαυτοὺς περιεστραμμένοι χωρίζονται κατὰ τὸ μέσον εἰς πέντε κλάδους, ἐξ ὧν ὁ εἰς μὲν πληροῦ διὰ τῶν κλαδίων του τὸν μικρόν (ἀριστερόν) χειροφύλακα, οἱ τρεῖς ἄλλοι πληροῦσι τὸν μέγαν (δεξιόν) χειροφύλακα, ὁ δὲ τελευταῖος εἶνε κοινός, πληρῶν τὰ κενὰ ἀμφοτέρων τῶν χειροφυλάκων. Ταινία ἐξ ἀργύρου ἐπιχρῦσου, ἐφ' ἧς διὰ βαθυκυάνου ἐγκαύστου εἶνε χαραγμένον τὸ λόγιον ΕΝ ΤΟΥΤῷ ΝΙΚΑ, στερεοῖ ἐπὶ τοῦ κλάδου τοῦ δεξιῦ χειροφύλακος τὸ ἀρχικὸν γράμμα τοῦ ὀνό-

ματος τοῦ Διαδόχου Κ, κατεσκευασμένον ἐξ ἀργύρου καὶ κεκοσμημένον μὲ ἀδάμαντας τομῆς rose καὶ τρεῖς θαυμασίους brillants. Οἱ δύο ἐξωτερικοὶ κλάδοι καταλήγουσιν εἰσερχόμενοι εἰς τὸ στόμα δελφίνος, σχηματίζοντος τὴν οὐρὰν τοῦ χειροφύλακος. Ἐπὶ τῆς οὐρᾶς ταύτης διακρίνεται τὸ ἔμβλημα τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας ἐκ χρυσοῦ συμπαγοῦς. Τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ δελφίνος ἀποτελοῦσι πολῦτιμοι λίθοι (grenats). Ἡ χειρολαβὴ κατεσκευάσθη ἐξ ἐλέφαντος καὶ φέρει σπειροειδῆ αὐλάκα, ὃν καλύπτει χρυσοῦν σύρμα. Ἡ λαβὴ ἀπολήγει εἰς δικέφαλον ἀέτον ἐξ ἐπιχρῦσου ἀργύρου, ἔχοντος τὰ ῥάμφη καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ λίθων ὁμοίων πρὸς τοὺς ἀποτελοῦντας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ δελφίνος. Τῶν κεφαλῶν τοῦ ἀέτου ἐπικάθηται τὸ ἑλληνικὸν στέμμα ἐκ χρυσοῦ σφυρηλάτου, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποίου σχηματίζεται κατακεκλιμένος σταυρός, ἐξ ἐνὸς σαπφείρου ἐν τῷ μέσῳ καὶ τεσσάρων brillants. Οἱ ὀκτὼ κλάδοι τοῦ στέμματος, ὡς καὶ τὰ ὀκτὼ τρίφυλλα ἄνθη, τὰ εἰς τὴν βᾶσιν εὐρισκόμενα εἶνε ἐστολισμένα, μὲ brillants. Τὸς ἀστερίσκους τοῦ στέμματος μεταξύ τῶν ἀνθῶν τούτων ἀποτελοῦσι σάπφειροι, ὁ κύκλος δ' αὐτοῦ φέρει ἐναλλάξ brillants καὶ σαπφείρους τεθειμένους τοὺς μὲν κάτωθι τῶν ἀστερίσκων, τοὺς δὲ κάτωθι τῶν ἀνθῶν. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ στέμματος εἶνε κατεσκευασμένον ἐξ ἐρυθροῦ μίλτου.

Ἡ λεπίς τῆς σπάθης εἶνε δαμασκῆ, εὐθεῖα, μετ' αὐλάκων καὶ σκαλισμάτων ἐκ χυτοῦ χρυσοῦ, μεταξύ τῶν ὁποίων, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους τῆς λεπίδος εἶνε κεχαραγμένη ἡ ἐπιγραφή:

Τῆ Α. Β. Υ. Τῷ ΔΙΑΔΟΧῷ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝῷ

ἀπὸ τοῦ ἑτέρου δὲ ἡ ἐπιγραφή:

Τῷ 1887ῳ ΕΤΕΙ ΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΠΕΖΙΚΟΥ

Ἡ θήκη εἶνε εὐθεῖα ἐξ ἀργύρου, μετὰ δύο ψελίων, ἐξ ὧν τὸ ἐν φέρει δύο κρίκους ἐξαρτήσεως, ἓνα κινητὸν καὶ ἓνα ἀκίνητον, τὸ δ' ἕτερον ἓνα ἀκίνητον μόνον. Οἱ κρίκοι οὗτοι εἶνε ἐπίχρυστοι.

Τὸ πέδιλον τῆς σπάθης, ῥυθμοῦ ἑλληνικοῦ, εἶνε ἐπίχρυσον, κοσμεῖται δὲ δι' ἀναγεγλυμμένων κλάδων δάφνης καὶ δρυός.

Τὸ βάρος τῆς σπάθης εἶνε 2 χιλ. 087 γραμ., κλείεται δ' αὕτη ἐντὸς θήκης πολυτελοῦς, ἐπειροδεδυμένης διὰ βελούδου, ἐφ' ἧς φέρεται γεγραμμένον διὰ χρυσῶν γραμμάτων: « *Τῆ Α. Β. Υ. τῷ Διαδόχῳ Κωνσταντῖνῳ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πεζικοῦ ἐν ἔτει 1887ῳ* » Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τῆς θήκης βλέπει τις τὰ ἔμβληματα τοῦ βασιλικοῦ οἴκου καὶ τὸ μονόγραμμα τοῦ Διαδόχου ἐκ χρυσοῦ.

Ἡ ὅλη ἐργασία τῆς σπάθης ἔγινε διὰ σμίλης.